

ZAŁOŻENIA MAŁOPOLSKIEGO PAKTU NA RZECZ EKONOMII SPOŁECZNEJ

Jednym z najważniejszych i najpilniejszych zadań w zakresie rozwijania ekonomii społecznej w Polsce jest formowanie regionalnych paktów (porozumień) ekonomii społecznej, działających na zasadzie partnerstwa publiczno-społeczno-prywatnego.

Pakty regionalne z pewnością przyspieszają rozwój w Polsce współpracy między sektorem pozarządowym a samorządem terytorialnym. Ta współpraca układa się różnie i władze samorządowe traktują najczęściej organizacje pozarządowe raczej jako petenta niż jako partnera.

W kwestii roli paktów regionalnych dla ekonomii społecznej warta przytoczenia jest opinia Ch. Leadbeatera¹, który podkreślił, że z praktycznego punktu widzenia takie porozumienie przyniesie pozytywny efekt o tyle, o ile uruchomi działania skuteczne wyzwajające i wzmacniające czynniki przedsiębiorczości społecznej, z których za najważniejsze uznać należy:

- przedsiębiorcę społecznego,
- charakter kreowanej przez niego organizacji,
- interakcję tej organizacji z jej otoczeniem,
- wykorzystywanie przez nią i pomnażanie kapitału społecznego,
- przebieg cyklu rozwoju organizacji od powstania poprzez wzrost do dojrzałości.

Powszechnie przywoływanym przykładem paktu regionalnego jest Andaluzijski Pakt dla Ekonomii Społecznej², którego zasadnicze punkty to:

- lokalny mechanizm finansowania, obejmujący między innymi: pożyczki i gwarancje, granty inwestycyjne oraz schematy udzielania pomocy publicznej oraz dostępu do środków publicznych przewidzianych na aktywną politykę rynku pracy i pomoc społeczną,
- specjalistyczne doradztwo biznesowe,
- kształcenie i szkolenie,
- platforma technologiczna,
- sieci kooperacyjne,
- zarządzanie jakością i certyfikacja,
- rozwój lokalny,
- promocja.

Małopolska dysponuje dużym - i zapewne największym w kraju - potencjałem tradycyjnych i nowych form ekonomii społecznej. To tutaj, od międzynarodowej konferencji Ekonomia Społeczna Kraków 2004, trwają próby wypracowania form współpracy tego środowiska. Istotne jest także znaczenie małopolskich partnerstw w realizacji programu EQUAL. To szczególnie uzasadnia starania, aby właśnie w tym regionie zawiązany został pierwszy w Polsce regionalny pakt. Inicjatywa ta jest wspierana przez szereg organizacji i działających w nich ekspertów. Przez kilka miesięcy przedstawiciele zainteresowanych organizacji spotykali się w celu wypracowania koncepcji takiego paktu. W prowadzonych dyskusjach wypracowali i przyjęli oni następujące ustalenia dotyczące formowania regionalnego paktu na rzecz ekonomii społecznej.

¹ Charles Leadbeater, *The Rise of the Social Entrepreneur*, Demos: London 1997.

² Andalusian Pact for Social Economy, Andalusian Business Confederation of Social Economy 2002.

1. Uczestnicy i strony paktu

Pakt regionalny powinien obejmować różne organizacje reprezentujące:

- sektor publiczny:
 - jednostki samorządu terytorialnego i jego jednostki organizacyjne,
 - administrację państwową.
- sektor pozarządowy:
 - fundacje,
 - stowarzyszenia,
 - spółdzielnie,
 - związki pracodawców,
 - organizacje kościelne.
- środowisko akademickie,
- sektor prywatnej przedsiębiorczości,
- media.

Tym samym pakt będzie rozwijać partnerstwo publiczno-społeczno-prywatne.

Za konieczny należy uznać udział w przyszłym pakcie samorządu województwa (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, w tym ROPS i WUP) oraz samorządu miasta Krakowa (Urząd Miasta Krakowa).

2. Otwartość paktu

Pakt będzie otwarte dla wszystkich organizacji, instytucji, firm i inicjatyw, które są gotowe i przygotowane, aby wspólnie z innymi podmiotami działać na rzecz ekonomii społecznej w Małopolsce.

3. Formy działalności paktu

Pakt będzie polegać na ustaleniu zestawu przedsięwzięć, które wspólnie zaprojektowane i uruchomione pozwolą różnym podmiotom skuteczniej i lepiej wykonywać ich zadania odnoszące się do ekonomii społecznej. Chodzi zwłaszcza o takie przedsięwzięcia, które nie mogą być dobrze przeprowadzone przez pojedyncze organizacje, a poprowadzone wspólnie najefektywniej pomogą możliwie wielu organizacjom wypełniać ich misję. Celem tych przedsięwzięć powinno być też obniżenie kosztów wykonywania określonych zadań i wypełniania określonych usług.

Pakt będzie służyć też wspólnemu promowaniu ekonomii społecznej w regionie oraz tych podmiotów, które wypełniają zadania związane z ekonomią społeczną. Bardzo pomocne byłoby zapewnienie uczestnictwa w pakcie regionalnych i lokalnych mediów.

Pakt regionalny od samego początku ma dysponować platformą internetową, umożliwiającą partnerom szybkie i tanie komunikowanie się, warunkujące dobrą współpracę.

4. Obszary działania partnerów pakt

- Wymiana informacji.
- Współdziałanie, podejmowanie wspólnych inicjatyw (w tym wzmocnienie relacji pomiędzy odpowiedzialnym biznesem a sektorem ES).
- Upowszechnianie i promocja dobrych praktyk: krajowych i ponadnarodowych.
- Inicjatywy na rzecz regulacji prawnych – rozpoznawanie problemów wymagających zmian prawnych, rekomendowanie rozwiązań.
- Konsultowanie i lobbowanie zmian prawnych.
- Uruchamianie instrumentów finansowania przedsiębiorstw społecznych.
- Inicjowanie badań i analiz (w tym proponowanie obszarów badań).
- Działania na rzecz rozwoju edukacji w obszarze ES i wzmocnienia kompetencji w sektorze.
- Inicjowanie i wspieranie społecznej przedsiębiorczości oraz partnerstw jako efektywnej formy współpracy dla rozwoju lokalnego
- Rozwój profesjonalnego wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych, w tym doradztwa.
- Tworzenie marki małopolskiej ES.

5. Instytucjonalizacja paktu

Pakt regionalny będzie określać właściwe formy organizacyjne (Rada, sekretariat), które umożliwią koordynację działań zmierzających do zrealizowania przedsięwzięć zapisanych w treści paktu.

Pakt regionalny powinien patronować tworzeniu równoległych porozumień lokalnych i je wspierać.

6. Tryb zawarcia paktu

Organizacje prowadzące prace nad paktem regionalnym publicznie ogłaszają, że zamierzają go zawrzeć według powyższej formuły i umożliwić innym organizacjom przystąpienie do ostatecznych prac redakcyjnych i paktu.

7. Harmonogram działań w roku 2007

- a. wypracowanie i przyjęcie koncepcji paktu regionalnego – 26 kwietnia
- b. publiczne przedstawienie koncepcji paktu regionalnego oraz ogłoszenie woli jego uzgodnienia i zawarcia – druga połowa maja
- c. przygotowanie treści paktu – czerwiec-wrzesień
- d. publiczne przedstawienie treści paktu – druga połowa września
- e. podpisanie paktu – październik.